Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry **www.sakl.fi**
Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF rf **sakl@sakl.fi**

Lapinjärvi 7.6.2022

Eduskunta
Ympäristövaliokunta

Viite E 72 /2022 Vp.

Lausunto: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2023 (E-kirje)

Suomen Ammattikalastajaliitto (SAKL) toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

SAKL toistaa jo monena vuonna todetun: *Kun kalataloushallinto ja poliitikot ovat nykyisessä järjestelmässä siirtäneet kiintiöiden asettamista koskevan tosiasiallisen päätöksenteon suurimmaksi osaksi tutkijayhteisölle, ja toisaalta kalastuselinkeinon vaikutusmahdollisuudet kiintiöiden asettamiseen ovat minimaaliset, olisi kanta-arvioiden laadun kehittämiseen ja parantamiseen jatkossa kiinnitettävä erityistä huomiota. Elinkeinon toimintaedellytykset perustuvat tähän.* ***Kalakanta-arvioissa on jälkeenpäin löydetty virheitä, käytetyt arviointimallit ovat epävarmoja ja arviointi laahaa ajallisesti jäljessä ja ei siten vastaa kulloistakin tilannetta merellä****. Kiintiösuosituksissa ja myös kiintiöiden asettamisessa kiinnitetään kestävyyden osalta huomiota ainoastaan biologisiin tekijöihin, kun taas kalastuselinkeinon taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys jäävät kokonaan huomioimatta.*

Kanta

Liitto tukee valtioneuvoston kantaa alla olevin huomautuksin ja painotuksin. Kanta-arvioiden osalta toteamme erityisesti:

Pääaltaan ja Pohjanlahden lohi

Lohi on Suomen Pohjanlahden rannikkokalastuksen kulmakivi. Suomen kannan lähtökohtana Pohjanlahden kalastuksen lohisaaliille on ICES:n esittämä 75 000 lohta.

Suomi varmisti vuoden 2022 kaupallisen kalastuksen lohikiintiön säilymisen entisellä tasolla kiintiövaihdoin. Tämä oli rannikkokalastukselle hyvin tärkeää, mutta lähtökohtaisesti Suomen lohen kalastusmahdollisuudet tulisi turvata ilman että muut kaupallisen kalastusmuodot joutuvat maksamaan omilla kiintiöillään siitä kiintiövaihtojen yhteydessä. Tämä on mahdollista seuraamalla ICES:n neuvonantoa (75 000 lohta) ja sillä, että muut jäsenmaat sitoutuvat siirtämään kiintiönsä vastikkeetta Suomelle/Ruotsille. Suomen kaupallisten kalastajien lohikiintiö 2023 tulee kaikissa tilanteissa olla vähintään tämän vuoden tasolla. Säätely- ja valvontatoimia on myös kohdistettava muuhun kuin jo tiukasti säädeltyyn ja valvottuun kaupalliseen lohen kalastukseen, jottei vapaa-

ajankalastuksen loheen kohdistuva paine entisestään kasva ja vähennä kaupallisen kalastuksen kiintiötä.

Suomenlahden lohi

Myös Suomenlahdella lohi toimii rannikkokalastuksen keskeisenä saalislajina. Lohikiintiön tulee vähintään olla 9 455 lohta ICES:n neuvonannon mukaisesti.

Suomenlahden, Saaristomeren ja Itämeren pääaltaan silakka (Keskinen silakka)

Suomenlahden, Saaristomeren ja Itämeren pääaltaan silakan kiintiön voimakas pienentäminen (-77 prosenttia!) vuodesta 2018 vuoteen 2022 on elinkeinon kannalta ollut hyvin vaikea. Silakkakannan tila kiintiöalueen pohjoisessa osissa on todettu olevan huomattavasti parempi kuin alueen eteläosissa (silakan osakantojen erilaisesta tilanteesta johtuen). Kiintiöalue on hyvin laaja ja pohjoisosien kalastus kärsii suuresti eteläisen Itämeren heikommasta tilanteesta.

Keskisen silakan tilanne näyttäisi nyt menevän parempaan suuntaan. Keskisen silakan kiintiön tulisi olla vaihteluvälin yläpäässä, 95 643 tonnia ICES:n neuvonannon mukaisesti.

Pohjanlahden silakka

Pohjanlahden silakkakanta on taloudellisesti Suomen kalatalouden tärkein kalakanta. Pohjanlahden silakkakannan kiintiö on viime vuosina vaihdellut voimakkaasti, osittain myös vajavaisen neuvonannon takia, mikä on vaikeuttanut kalastuksen harjoittamista ja suunnittelemista sekä aiheuttanut taloudellisia menetyksiä.

Pohjanlahden silakkakiintiö tulisi asettaa ICES:n neuvonannon mukaisesti lähellä tasoa 103 059 tonnia (noin -7 %), välttäen kovin suurta vuosittaista vaihtelua kiintiön tasossa. Silakka on laihaa, mikä voi johtua muutoksista ravintoketjussa. Usealla tärkeällä ison silakan ravintokohteella on eräiden tietojen mukaan meneillään kannan vähäisyys, mikä vaikuttaa silakan kuntoon.

Kilohaili

Kilohailikiintiön pienentäminen ei välttämättä vastaa käytännön kalastuksen käsitystä kannan tilasta, etenkään pääaltaan pohjoisosissa. Kilohailikiintiön pienennys tulisi olla mahdollisimman vähäinen ICES:n neuvonannon puitteissa.

Itäinen turska

Turskakanta on huonossa tilassa monesta syystä. Ilmastonmuutos, räjähdysmäisesti kasvanut hyljekanta ja loiset vaikuttavat negatiivisesti turskakannan elpymiseen eteläisellä Itämerellä. Pohjoisella Itämerellä, erityisesti Ahvenanmerellä, tilanne on toinen, siellä saadaan isokokoisia, hyväkuntoisia turskayksilöitä. On tärkeää, että alueen turskakalastus voi jatkua tutkimuspyynnön muodossa. Silakan ja kilohailin troolikalastuksen jatkuvuuden turvaamiseksi on myös varattava turskalle pieni sivusaaliskiintiö (yhteensä noin 600 tonnia).

Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry

Kim Jordas
toimitusjohtaja